

Identifying causal factors, context and effective strategies for the development of fair play in professional sports in Iran

Behdad Khalili

PhD student of sport management, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Ali Asghar Doroudian *

Assistant Professor physical education Group, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Amir Dana

Associate Professor physical education Group, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Abstract

Introduction and purpose: fair play is an attitude and a way of thinking. It is teachable and can be learned. Once learned, it can be applied in all aspects of a person's life. The present research was conducted with the aim of identifying the causal factors, contextual factors and effective strategies for the development of fair play in professional sports in Iran.

Methodology: This research was conducted with an exploratory nature and with the aim of expanding knowledge regarding the development model of fair play in professional sports in Iran. Therefore, it is included in the basic research category in the qualitative section. For sampling purposeful sampling method and snowball sampling technique were used to conduct semi-structured interviews.

For data analysis, in the qualitative part of the data theory analysis method, Strauss and Corbin (1997) approach and coding of existing data were analyzed. By using this method, obvious and hidden concepts were identified. In this research, three stages of coding were implemented: 1) open coding, 2) axial coding and 3) selective coding. In the quantitative section, a researcher-made questionnaire was used to collect information.

Results: The results of data coding in order to identify effective causal conditions in this direction, 4 selected codes, context in this direction, 4 selected codes, and effective strategies in this direction, 18 selected codes on the development of fair play in professional sports in Iran (first question) showed that there is

Conclusion: A paradigmatic model of fair game development in Iranian professional sports based on causal conditions, background conditions, fair game development strategies in Iranian professional sports was designed and formulated so that by following this model, managers and other people involved in the country's sports can With special attention to the categories and indicators stated in the model, provide the fields and platforms for the promotion of fair play in the professional sports of the country.

Key words: Causal factors, context, development strategies, fair play, professional sports.

* Corresponding Author: E-mail: doroudian1980@gmail.com

How to Cite: Khalili B., Doroudian A. A., Dana A. Identifying causal factors, context and effective strategies for the development of fair play in professional sports in Iran, Journal of Innovation in Sports Management, 2026; 4(4):1-14.

شناسایی عوامل علی، زمینه‌ای و راهبردهای مؤثر توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران

بهداد خلیلی

دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

علی اصغر دورودیان*

استادیار گروه مدیریت ورزشی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

امیر دانا

دانشیار گروه مدیریت ورزشی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

چکیده

مقدمه و هدف: بازی جوانمردانه یک نگرش و یک شیوه تفکر است. قابل آموزش است و می‌توان آن را آموخت. به محض آموختن، می‌تواند در همه جنبه‌های زندگی یک فرد صدق کند و بکار رود. پژوهش حاضر با هدف شناسایی عوامل علی، زمینه‌ای و راهبردهای مؤثر توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران انجام شد.

روش شناسی: این پژوهش با ماهیت اکتشافی^۱ و با هدف بسط دانش در رابطه با مدل توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران انجام شده است. از این رو در بخش کیفی در دسته تحقیقات بنیادی^۲ قرار می‌گیرد. جهت نمونه‌گیری برای انجام مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته از روش نمونه‌گیری هدفمند و تکنیک نمونه‌گیری گلوله برفی استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در بخش کیفی از روش تحلیل نظریه داده بنیاد رویکرد اشتراوس و کوربین (۱۹۹۷) و کدگذاری داده‌های موجود مورد واکاوی قرار گرفتند. با استفاده از این روش مفاهیم آشکار و پنهان مشخص گردید. در این پژوهش سه مرحله کدگذاری (۱) کدگذاری باز^۳، (۲) کدگذاری محوری^۴ و (۳) کدگذاری انتخابی^۵ اجرا شد. در بخش کمی نیز برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه محقق ساخته استفاده گردید.

نتایج: نتایج کدگذاری داده‌ها به منظور شناسایی شرایط علی مؤثر در این راستا ۴ کد انتخابی، زمینه‌ای در این راستا ۴ کد انتخابی و راهبردهای مؤثر در این راستا ۱۸ کد انتخابی بر توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران (سوال اول) نشان داد وجود دارد.

نتیجه‌گیری: مدل پارادایمی توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران مبتنی بر شرایط علی، شرایط زمینه‌ای، راهبردهای توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران طراحی و تدوین شد تا با تبعیت از این مدل، مدیران و سایر دست‌اندرکاران ورزش کشور بتوانند با توجه ویژه به مقولات و شاخص‌های بیان شده در مدل، زمینه‌ها و بسترهای ارتقای بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای کشور را مهیا سازند.

واژه‌های کلیدی: عوامل علی، زمینه‌ای، راهبردهای توسعه، بازی جوانمردانه، ورزش حرفه‌ای.

* نویسنده مسئول: E-mail: doroudian1980@gmail.com

خلیلی بهداد، دورودیان علی اصغر، دانا امیر، شناسایی عوامل علی، زمینه‌ای و راهبردهای مؤثر توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران، فصلنامه نوآوری در مدیریت ورزشی، زمستان ۱۴۰۴، ۴(۴): ۱-۱۴.

¹ Exploratory research

² Fundamental research

³ Open coding

⁴ Axial coding

⁵ Selective coding

مقدمه

بازی جوانمردانه یک نگرش و یک شیوه تفکر است. قابل آموزش است و می‌توان آن را آموخت. به محض آموختن، می‌تواند در همه جنبه‌های زندگی یک فرد صدق کند و بکار رود. به همین دلیل بازی جوانمردانه بسیار مهم است و همه ما در مورد آن مسئول هستیم. از طریق ورزش، ورزشکاران تعیین اهداف، کار سخت و لذت بردن را یاد می‌گیرند. آن‌ها یاد می‌گیرند که به توانایی‌های خود و رقبای خود احترام بگذارند و برای تلاش همه شرکت‌کنندگان فارغ از توانایی ارزش قائل شوند. وقتی ورزشکاران به خوبی هدایت شوند، می‌فهمند که لذت ورزش به همان اندازه در تلاش و کوشش هست که در نتیجه است (گالیلی و همکاران^۱، ۲۰۲۱). از طریق بازی جوانمردانه باید فضایی ایجاد کنیم که در آن مربیان، ورزشکاران، مدیران و مربیان بتوانند تجربه ورزشی هر ورزشکار را به یک تجربه مثبت تبدیل کنند. الگوی ورزشی مثبتی که شکاف بین بازی جوانمردانه به عنوان یک چشم‌انداز و بازی جوانمردانه به عنوان یک واقعیت را از بین ببرد. برای اطمینان از یک زمین بازی عادلانه، باید همه افرادی که در ورزش فعالیت می‌کنند؛ از اصول بازی جوانمردانه - انصاف، صداقت و احترام - حمایت کنند. هنگامی که این به طور مداوم اعمال می‌شود، آن‌ها نه تنها یک چارچوب اخلاقی مشخص برای رقابت، بلکه فرصت‌های بیشتری برای استفاده بیشتر از بازی فراهم می‌کنند. دلیل این امر این است که آن‌ها به شرکت‌کنندگان کمک می‌کنند تا بیشتر از تمایل به تسخیر حریف، روی موفقیت متمرکز شوند (گالیلی و همکاران، ۲۰۲۱). هرگونه پرخاشگری بدنی خارج از مقررات یک ورزش، خشونت است. خشونت در ورزش نشان‌دهنده خشونت در جامعه ما است. در تلویزیون یا اخبار شب، ممکن است ما نیز آن را به عنوان یک واقعیت از زندگی در ورزش بپذیریم. نباید این‌گونه باشد. سیستم ورزشی باید منابع ناامیدی را به حداقل برساند و از ابزارهای مناسب برای کنترل رفتارهای نامناسب استفاده کند. مقامات باید مقتدرانه به دنبال اجرای قوانین باشند (پارک و همکاران، ۲۰۲۱). دوپینگ و سایر روش‌های

تقلب. برنده شدن پاداش تلاش، اراده، نظم و استعداد است. نقض قوانین با مصرف داروهای تقویت‌کننده عملکرد یا کسب هر امتیاز ناعادلانه دیگری نسبت به یک رقیب هیچ ارتباطی با برنده شدن ندارد. این نوعی تقلب است. این بدان معنی است که شرکت‌کنندگان دیگر همه یک بازی را انجام نمی‌دهند. این تلاش‌های هر یک از شرکت‌کنندگان دیگر، یکپارچگی بازی و جوهر ورزش را تحقیر می‌کند (همان). توجه. نگرش‌های ناسالم به اندازه یک بازی ناسالم، برای ارزش و هدف ورزش مضر است. وقتی به حریفان و رقبای به عنوان دشمن نگاه می‌شود، و قوانین تنها به عنوان موانعی برای غلبه و پیروزی دیده می‌شود، هیچ‌کس پیروز نمی‌شود. احترام به قوانین و افراد درگیر در کیفیت ورزش، فرصت‌های برابر و دسترسی عادلانه؛ مهم و اساسی است. ورزش فارغ از سن، جنس، نژاد و توانایی برای همه مناسب است. ورزش می‌تواند فواید بی‌شماری برای همه داشته باشد. همه کانادایی‌ها باید طیف وسیعی از انتخاب‌ها و فرصت‌ها را برای درگیر شدن در ورزش داشته باشند (همان). کشتی دار و همکاران (۱۳۸۹) در پژوهشی اظهار می‌دارند که امروزه، ورزش با چالشی روبه‌روست که ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی را هدف قرار داده، این موضوع همان از دست رفتن روح ورزش و اخلاق ورزشی در میان کل جامعه عظیم ورزش است. همچنین می‌توان گفت ورزش به خودی خود هیچ اثر منفی یا مثبتی بر خصوصیات ثابت شخصیتی و یا عملکردهای شناختی افراد باقی نمی‌گذارد، بلکه باید اذعان داشت که هرگونه تأثیر ورزش بر افراد، حاصل برنامه‌ریزی، آموزش و یادگیری مبتنی بر تعامل و ارتباط مداوم مربیان و شاگردان می‌باشد (وندن آوویل^۲، ۱۳۸۴). رفتارهای منصفانه در محیط‌های ورزشی، دربرگیرنده صفاتی مانند حفظ خود از آسیب‌های جسمانی و روانی، احترام به قوانین، تبعیت از مقررات، راستگویی در تبلیغات، اجتناب از گفتار و رفتار ناشایست، دوری از تقلب و احتراز از مواد نیروزاست (دیلمی و آذربایجانی، ۱۳۸۲). در این میان، مربیان به خاطر فشارهایی که بعد از باخت روی آن‌ها وجود دارد، از آن گروه افرادی هستند که اساساً درگیر طرز نگرش برنده شدن به هر قیمتی شده‌اند. این

² Venden Avil¹ Galily et al.

طرز نگرش باعث می‌شود مربیان به ورزشکاران خود فشار آورند تا آن‌ها به پیروزی برسند؛ به‌طوری که حتی در صورت آسیب دیدگی بازی کنند، مقررات و قوانین را زیر پا بگذارند، امتیازاتی غیرعادلانه از حریف از طریق فریب داور یا به کارگیری راهبردهای گمراه کننده دیگر کسب کنند (سزن و یلداپرن^۱، ۲۰۰۸). ورزش یک فعالیت اجتماعی است و شرکت در فعالیت‌های اجتماعی، راهی است که مربیان می‌توانند به کمک آن اهمیت مسئولیت‌های اجتماعی را در ورزشکاران تقویت نمایند (لامپکین و استوسکی، ۲۰۱۱)؛ یعنی، در اصل ورزش ماهیت اجتماعی دارد و به دلیل همین، فرصت مناسبی برای توسعه مسئولیت‌های اجتماعی و اقداماتی مثل کمک کردن به رقیب یا حریف آسیب دیده یا حمایت از هم تیمی که بازی ضعیفی از خود ارائه داده، می‌باشد. در عین حال و درست به دلیل همین ماهیت اجتماعی بودن، ورزش زمینه ای بالقوه برای ظهور تقلب، دروغ‌گویی، تهدید و آسیب رساندن به رقیبان و به‌طور خلاصه درگیر شدن در رفتاری می‌شود که برای دیگران نتایج منفی و زیانباری به همراه دارد (فدراسیون ملی انجمن دبیرستان‌های کشور، ۲۰۰۸). رفتارهای جوانمردانه که به‌طور کامل رفتار ورزشی را منعکس می‌نمایند و از رفتارهای ساده اعضای تیم، حریف، داور یا تماشاچی تا موقعیت‌های پیچیده ای مثل کمک به حریف افتاده بر زمین، قبول اشتباه، وفاداری و غیره را شامل می‌شود (ورنیکا، ۲۰۱۰). عدم اجرای قوانین بازی و آن‌ها را مانعی برای پیروزی در بازی دانستن و تقلب به هر نحو ممکن، جزو رفتارهای منصفانه است، نه رفتارهای جوانمردانه (طالبیان نیا، ۱۳۸۷) رفتارهای پهلوانی نیز صفاتی از قبیل صداقت و راستگویی، اخلاص در عمل، شکر و یاد خدا، سخاوت و بخشنده‌گی، عشق به میهن، رعایت احترام به پرچم و سرود ملی و دیگر قهرمانان تفاخر ملی، ایثار مال و جان، شرافت و عزت ملی، شجاعت و اقتدار، توکل به خدا در برد و باخت را در برمی‌گیرد (سروستانی، ۱۳۷۴، به نقل از طالبیان نیا). رفتارهای جوانمردانه و پهلوانی ریشه در فرهنگ و تاریخ مردم کشورمان دارد و از نیاکان ما به ارث گذاشته شده است؛ چنان که حتی کلمه پهلوان از تاریخ

ایران باستان به ادبیات انگلیسی راه یافته است. به عقیده جورج اورول^۲ متفکر توانای انگلستان، ذات ورزش نوین بیان می‌کند که ورزش نوین هیچ نشانی از بازی جوانمردانه و منصفانه ندارد. همچنین، ورزش نوین به عداوت، حسادت و فخرفروشی، بدون درنظرگرفتن هیچ‌یک از قوانین محدود می‌شود و دربردارنده نوعی لذت سادیستی از تماشای خشونت است (یوسفی، شریفیان و قهرمان تبریزی، ۱۳۹۲، ۲). امروزه، میبینیم میدان‌های مقدس ورزش آلوده به آفت‌هایی شده‌اند که بیشتر ماهیت ضداخلاقی دارند؛ یعنی همان آفت‌هایی که ورزش داعیه مبارزه با آن‌ها را دارد؛ آفت‌هایی همچون رقابت غیرسالم، غیرجوانمردانه و برخلاف قوانین و مقررات بازی جوانمردانه که امروز شعار محافل ورزشی است، آنچنان که باید بعضی از ورزشکاران، مربیان و حتی مدیران و دست‌اندرکاران آن را رعایت نمی‌کنند و استفاده از داروها و مواد محرک، تسهیل‌کننده و نیروزا که بسیاری از آن‌ها برای سلامت تن و روان مضر هستند، در سطوح مختلف سنی و ورزشی درحال گسترش هستند (خیری، اسدی، فراهانی و گودرزی، ۱۳۹۱، ۳). در مدل ورزش قهرمانی و حرفه‌ای که امروزه به صنعت ورزش تبدیل شده است، همانند مکتب مرکانتیلیسم اصالت بر منفعت و سود بیشتر است. با توجه به حاکم بودن فلسفه برد (برد به معنای همه چیز) یا ایده‌آل افلاطونی که در آن ورزشکار و تیم برنده ستایش می‌شوند، غایت در این مدل قهرمان شدن است و نه چیز دیگر. در این راه، همانند سیاست ماکیاولی هنگامی که هدف وسیله را توجیه می‌کند، اخلاق جایگاهی ندارد و صرفاً از اخلاق حرفه‌ای یاد می‌شود که نگاه آن تنها به زمین بازی خلاصه می‌شود و این دیدگاه در تضاد با قرآن است (خدایی، ۱۳۸۵، به نقل از حجی‌پور، شریفیان و نورایی، ۱۳۹۱، ۳۸۶). فوتبال ایران نیز به‌طور گسترده‌ای با پدیده بی‌اخلاقی و پیامدهای آن روبه‌رو است. از برخوردهای زنده بازیکنان با یکدیگر درمقابل چشم مردم و ده‌ها دوربین تلویزیونی گرفته تا بیانیه‌های زنده مربیان سرشناس علیه یکدیگر، فحاشی تماشاچیان ناراضی به داوران، ورزشکاران و مربیان، همه و همه نشان‌دهنده وضعیتی هستند که از دیدگاه برخی از کارشناسان فوتبال

² George ovule

¹ Yildiran

ایران "بحران" نامیده می‌شود. در هر پدیده پولساز و تجاری‌ای مانند فوتبال که تأمین‌کننده منافع بسیاری از افراد و ابزار قدرت است، ایجاد و بروز مسائل ساده و پیچیده اخلاقی در آن طبیعی و قابل پیش‌بینی است؛ اما نحوه رویارویی و کنترل آن‌ها امری است که به چالشی فراگیر در وضعیت کنونی تبدیل شده است. به عبارت دیگر، یک تصمیم اشتباه یا غیراخلاقی می‌تواند زمینه ایجاد چندین مسئله جدید و درنهایت، چرخه‌ای تصاعدی از مسائل اخلاقی گوناگون را فراهم کند (شجاع، کوزه چیان، احسانی و امیری، ۱۳۹۳، ۲). رقابت، به‌ویژه در فوتبال ممکن است رفتارهای غیراخلاقی یا ضداجتماعی را تقویت کند. چنین مواردی مانند پرخاشگری و توهین به رقیب یا داور به‌طور مکرر در رسانه‌ها نیز قابل مشاهده است؛ بنابراین، به‌نظر می‌رسد که برای درک بهتر ارتباط ورزش رقابتی با توسعه رفتارهای اخلاقی در محیط‌های ورزشی، انجام پژوهش‌های بیشتری لازم است (میلر و همکاران، ۲۰۰۴، ۱۹۴). زمان فعلی سازمان‌های ورزشی نیز خطر توسعه بی اخلاقی در ورزش را کاملاً درک نموده‌اند و با جدیت از طریق تبلیغات گسترده در زمینه‌هایی همچون بازی جوانمردانه و یا جریمه‌های سنگین مالی و غیرمالی برای اعمال غیر اخلاقی همچون دوپینگ، و یا رفتارهای نژاد پرستانه، سعی در جلوگیری از آن دارند، ولی به‌نظر نمی‌رسد که در اهداف خود چندان توفیقی کسب کرده باشند (سلیمی و همکاران، ۲۰۱۳). لذا با توجه به اهمیت موضوع و عدم پرداخت کافی توسط محققان ایرانی به این موضوع، پژوهش حاضر بدنبال پاسخ به این سوال اساسی است که آیا می‌توان عوامل علی، زمینه‌ای و راهبردهای جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران را شناسایی نمود؟

روش شناسی

این پژوهش با ماهیت اکتشافی^۱ و با هدف بسط دانش در رابطه با مدل توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران انجام شده است. از این رو در بخش کیفی در دسته تحقیقات بنیادی^۲ قرار می‌گیرد. با استفاده از روش تحلیل نظریه داده بنیاد رویکرد اشتراوس و کوربین^۳ (۱۹۹۷)

انجام و سپس پژوهش بصورت کمی انجام شده است و در نهایت تفسیر نتایج کیفی و کمی هم‌زمان صورت گرفت. در واقع در این طرح ابتدا بر اساس مطالعات کیفی سازه‌ها یا مؤلفه‌های مورد نظر مورد تشریح و واکاوی قرار گرفت. بدین‌گونه که چارچوب و عوامل آن سازه‌ها و مؤلفه‌ها استخراج و شاخص‌هایی برای آن تدوین گردد و در نهایت با استفاده از داده‌های کمی به بررسی اعتبار و ارزیابی نظریه ساخته شده اقدام می‌نماید (حکیم‌زاده و عبدالملکی، ۸۹). جامعه آماری در این پژوهش در بخش کیفی شامل صاحب‌نظران (اعضای هیئت علمی دانشگاه-مدیران ورزشی- معاونان و مدیران وزارت ورزش و جوانان-مدیران آکادمی و کمیته ملی المپیک- روسای فدراسیون‌های ورزشی- روسای کمیته انضباطی ورزش- شورای عالی فرهنگی وزارت ورزش و جوانان- کمیته اخلاق در ورزش- مدیران ورزش نیروهای مسلح- سازمان بسیج مستضعفین- بسیج ورزشکاران- کمیسیون فرهنگی مجلس- مرکز پژوهش‌های مجلس) می‌باشد. جهت نمونه-گیری برای انجام مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته از روش نمونه‌گیری هدفمند و تکنیک نمونه‌گیری گلوله برفی استفاده شد.

ابزار و روش جمع آوری داده‌ها

در بخش کیفی با استفاده از روش‌های کتابخانه‌ای شامل بررسی اسناد و مدارک، مقالات علمی معتبر و شبکه جهانی اینترنت به جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز این بخش اقدام گردید. در این پژوهش تلاش شد ابتدا داده‌های حاصل از اسناد برنامه‌ای، مطالعات نظری و مصاحبه با صاحب‌نظران مورد تحلیل داده بنیاد قرار گرفت تا شاخص‌های بدست آمده از این طریق جهت طراحی مدل مطلوب مورد استفاده قرار بگیرد. در این روش سؤالات پژوهش به جای آنکه به شکل فرضیه‌های خاص مطرح شوند باز و کلی باشند. در این بخش مصاحبه‌های عمیق و نیمه ساختار یافته با مشارکت‌کنندگان در پژوهش به عمل آمد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در بخش کیفی از روش تحلیل نظریه داده بنیاد رویکرد اشتراوس و کوربین (۱۹۹۷) و کدگذاری داده‌های موجود مورد واکاوی قرار گرفتند. با استفاده از این روش مفاهیم آشکار و پنهان مشخص گردید. در این پژوهش سه مرحله کدگذاری (۱)

¹ Exploratory research

² Fundamental research

³ Strauss & Corbin

حرفه‌ها، گرایش فزاینده‌ای به سمت حرفه‌ای شدن نشان داد. عوامل چندی در پیدایش مسئله حرفه‌ای بودن و گسترش آن دخالت داشته است (قاسمی، ۱۳۸۹). لذا، تمایل به رشد و توسعه در عرصه ورزش خواسته و ناخواسته همه ابعاد ورزش را به ورزش حرفه‌ای پیوند زده و ناچار می‌سازد سازوکارهای ایجاد و توسعه آن با توجه به قواعد و الزاماتی که دارد محقق شود. در این راستا، بازی جوانمردانه یکی از مهم ترین قواعد و الزامات ورزش حرفه‌ای را تشکیل می‌دهد که می‌تواند تبعات مفیدی برای جامعه داشته باشد. بازی جوانمردانه یک نگرش و یک شیوه تفکر است، قابل آموزش است و می‌توان آن را آموخت و به محض آموختن، می‌تواند در همه جنبه‌های زندگی یک فرد صدق کند و بکار رود. به همین دلیل بازی جوانمردانه بسیار مهم است و همه ما در مورد آن مسئول هستیم. از طریق ورزش، ورزشکاران تعیین اهداف، کار سخت و لذت بردن را یاد می‌گیرند. آن‌ها یاد می‌گیرند که به توانایی‌های خود و رقبای خود احترام بگذارند و برای تلاش همه شرکت‌کنندگان فارغ از توانایی ارزش قائل شوند. وقتی ورزشکاران به‌خوبی هدایت شوند، می‌فهمند که لذت ورزش به همان اندازه در تلاش و کوشش هست که در نتیجه است (گالیلی و همکاران، ۲۰۲۱). از آنجا که ورزشکاران حرفه‌ای چه در خارج از کشور و چه داخل کشور الگوی بسیاری از نوجوانان و جوانان را تشکیل می‌دهند، به نظر می‌رسد با توسعه بازی جوانمردانه و رفتارهای متناسب با آن، بتوان اثرات مثبت آن بر این نوجوانان و جوانان و در نهایت جامعه را گسترش داد. حال، با توجه به اهمیت موضوع و عدم پرداختن کافی توسط محققان ایرانی به این موضوع، پژوهش حاضر بدنبال پاسخ به این سوال اساسی بود که آیا می‌توان به منظور توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران الگوی مناسبی را تدوین نمود و نتایجی به دست آمد که در ادامه مورد بحث قرار می‌گیرد.

کدگذاری باز^۱، ۲) کدگذاری محوری^۲ و ۳) کدگذاری انتخابی^۳ اجرا شد. در بخش کمی نیز برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه محقق ساخته استفاده گردید. این پرسشنامه پس از پایان بخش کیفی پژوهش مستخرج شد.

نتایج:

بعد از کدگذاری گزینشی ۳۶ مقوله شناسایی شده در پنج مقوله اصلی شرایط علی، شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله‌گر، راهبرد و پیامد دسته‌بندی شدند.

جدول ۳ تحلیل مسیر عوامل علی توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران را نشان می‌دهد. تمام بارهای عاملی بیانگر معنادار بودن عوامل علی شناسایی شده است. بالاترین اولویت مربوط به هنجارهای نامناسب تیمی بود.

جدول ۴ تحلیل مسیر راهبردهای توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران را نشان می‌دهد. تمام بارهای عاملی بیانگر معنادار بودن راهبردهای شناسایی شده است. بالاترین اولویت مربوط به اخلاق ورزشکار مسلمان بود.

جدول ۵ تحلیل مسیر عوامل زمینه‌ای توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران را نشان می‌دهد. تمام بارهای عاملی بیانگر معنادار بودن عوامل زمینه‌ای شناسایی شده است. بالاترین اولویت مربوط به افول عملکرد تیمی بود.

جدول ۶ تحلیل مسیر پیامدهای توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران را نشان می‌دهد. تمام بارهای عاملی بیانگر معنادار بودن پیامدهای شناسایی شده به جز پیامد «افزایش رضایت مشتریان» است. بالاترین اولویت مربوط به توسعه برند وزارت ورزش و جوانان بود.

بحث

امروزه رشد فزاینده مشارکت ورزشی در شمار زیادی از کشورها و محبوبیت و شهرت ورزشکاران از مهمترین عوامل دگرگون شدن مفهوم ورزش آماتوری و تحول تدریجی آن به ورزش حرفه‌ای است. در ابتدا معمول نبود که ورزشکاران برای فعالیت‌های ورزشی خود پاداش مادی دریافت کنند. ورزش نوین، به عنوان حرفه‌ای کنار دیگر

¹ Open coding

² Axial coding

³ Selective coding

جدول ۱ کدگذاری نظری (گزینشی)

کد نظری	کد محوری	نشانگر
شرایط علی	عدم اخلاق حرفه‌ای در ورزش	P1, P2, P3,P12,P18,P19
	خطاهای اخلاقی	P1, P2, P5, P6, P9,P11,P13, P20
	عدم تجانس فکری و فرهنگی	P2, P3, P4, P5, P7,P10,P16,P17
	هنجارهای نامناسب تیمی	P3, P4,P8,P10,P14,P15,P19, P20
شرایط زمینه‌ای	رفتار غیر مولد	P2, P3, P4, P5, P7,P10,P16,P17
	تعارض بین فردی	P2, P3, P4,P8,P10,P14,P15,P19
	افول عملکرد تیمی	P3,P4,P6 P8,P10,P11,P15,P18, P20
	عدم رعایت انضباط در ورزش	P1, P2, P3,P6, P7, P11, P12,P18,P19
راهبرد	مبارزه با دوپینگ	P3, P8,P10,P11,P15,P18, P20
	مسئولیت در ورزش	P1, P8,P9,P12,P13,P17,P18
	مبارزه با فساد اخلاقی در ورزش	P1, P3, P4, P5, P7,P10,P16,P17
	وجدان کاری در ورزش	P2, P4,P8,P10,P14,P15,P19
	احترام به پیشکسوت	P3, P8,P10,P11,P15,P18
	مسئولیت پذیری اجتماعی	P1, P8,P9,P12,P13,P17,P18
	منش ورزشی	P1, P3,P4,P6,P9,P11,P13,P14,P16,P17
	توجه به ارزش‌ها	P2, P8,P10P11,12,P13,P18,P19
	منش پهلوانی	P2, P3, P5, P7, P8,P10,P14,P16
	اخلاق ورزشکار مسلمان	P3, P4, P8,P9,P11,P12,P15,P18,P19
	رفتار ورزشی مطلوب	P1, P2, P3,P12,P18,P19

جدول ۲ کدگذاری نظری (گزینشی)

کد نظری	کد محوری	نشانگر
راهبرد	تعهد ورزشی	P1, P2, P5, P6, P9,P11,P13
	بازی منصفانه	P1, P3, P4, P5, P7,P10,P16,P17
	ارزش‌های اجتماعی	P2, P4,P8,P10,P14,P15,P19
	بسترهای آموزشی	P3, P8,P10,P11,P15,P18
	بکارگیری الگوهای بومی فرهنگ‌سازی	P1, P2, P3,P12,P18,P19, P20
	حمایت باشگاه و اطرافیان	P1, P2, P5, P6, P9,P11,P13
	ارزش‌های اخلاقی	P1, P3, P4, P5, P7,P10,P16,P17

جدول ۳. تحلیل مسیر عوامل علی توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران

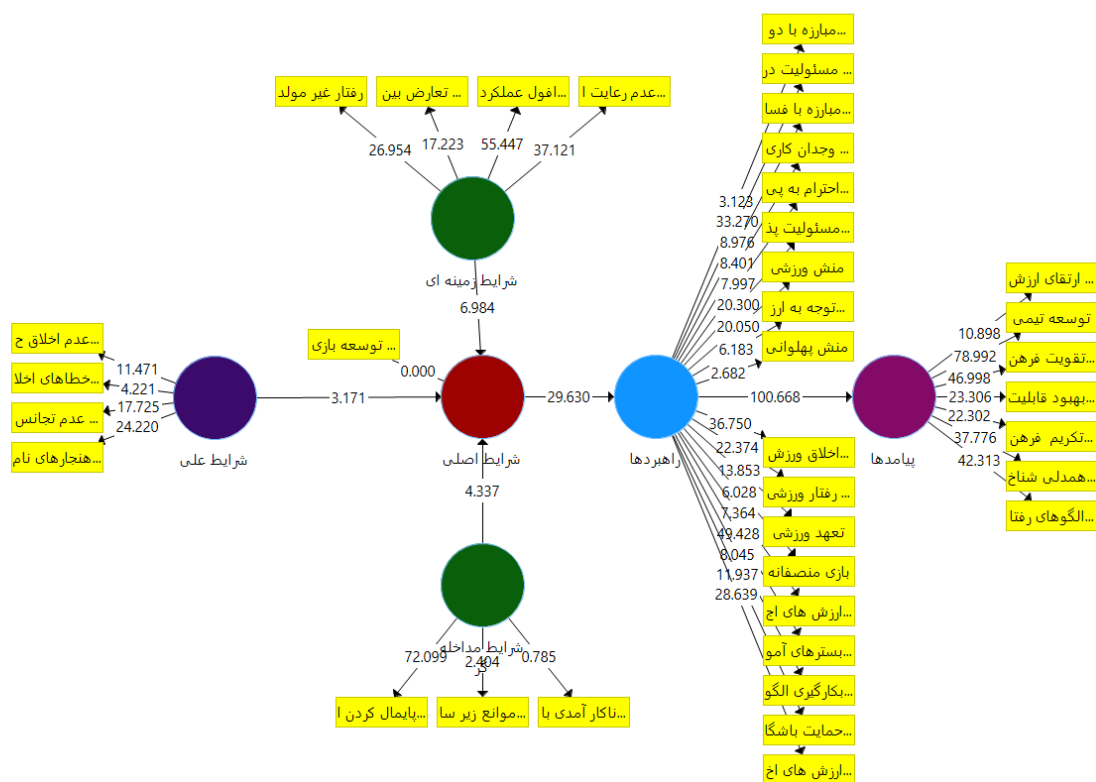
متغیر	مسیر	بار عاملی	مقدار تی	سطح معنی داری
عوامل علی	<---	عدم اخلاق حرفه‌ای در ورزش	۰,۶۸	۱۱,۴۷
عوامل علی	<---	خطاهای اخلاقی	۰,۴۵	۴,۲۲
عوامل علی	<---	عدم تجانس فکری و فرهنگی	۰,۷۸	۱۷,۷۳
عوامل علی	<---	هنجارهای نامناسب تیمی	۰,۷۸	۲۴,۲۲

جدول ۴. تحلیل مسیر عوامل زمینه‌ای توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران

متغیر	مسیر	بار عاملی	مقدار تی	سطح معنی داری
عوامل زمینه‌ای	<---	رفتار غیر مولد	۰,۷۴	۲۶,۹۵
عوامل زمینه‌ای	<---	تعارض بین فردی	۰,۷۷	۱۷,۲۲
عوامل زمینه‌ای	<---	افول عملکرد تیمی	۰,۸۴	۵۵,۴۵
عوامل زمینه‌ای	<---	عدم رعایت انضباط در ورزش	۰,۸۵	۳۷,۱۲

جدول ۵. تحلیل مسیر راهبردهای توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران

متغیر	مسیر	بار عاملی	مقدار تی	سطح معنی داری
راهبردها	<---	۰,۲۵	۳,۱۳	۰,۰۱
راهبردها	<---	۰,۷۹	۳۳,۲۷	۰,۰۱
راهبردها	<---	۰,۴۵	۸,۹۸	۰,۰۱
راهبردها	<---	۰,۵۰	۸,۴۰	۰,۰۱
راهبردها	<---	۰,۴۳	۸,۰۰	۰,۰۱
راهبردها	<---	۰,۶۷	۲۰,۳۰	۰,۰۱
راهبردها	<---	۰,۶۸	۲۰,۰۵	۰,۰۱
راهبردها	<---	۰,۵۰	۶,۱۸	۰,۰۱
راهبردها	<---	۰,۲۶	۲,۶۸	۰,۰۱
راهبردها	<---	۰,۸۱	۳۶,۷۵	۰,۰۱
راهبردها	<---	۰,۷۴	۲۲,۳۷	۰,۰۱
راهبردها	<---	۰,۶۸	۱۳,۸۵	۰,۰۱
راهبردها	<---	۰,۴۶	۶,۰۳	۰,۰۱
راهبردها	<---	۰,۵۲	۷,۳۶	۰,۰۱
راهبردها	<---	۰,۷۹	۴۹,۴۳	۰,۰۱
راهبردها	<---	۰,۵۶	۸,۰۵	۰,۰۱
راهبردها	<---	۰,۷۰	۱۱,۹۴	۰,۰۱
راهبردها	<---	۰,۷۰	۲۸,۶۴	۰,۰۱

شکل ۱. تحلیل مسیر الگوی توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران در حالت معنی‌داری

نتایج کدگذاری داده ها به منظور شناسایی شرایط علی موثر بر توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران (سوال اول) نشان داد که در این راستا ۴ کد انتخابی شامل عدم اخلاق حرفه‌ای در ورزش، خطاهای اخلاقی، عدم تجانس فکری و فرهنگی و هنجارهای نامناسب تیمی به عنوان شرایط علی موثر بر توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران وجود دارد. در واقع، به نظر می‌رسد که از نظر صاحب نظران مورد تحقیق، این ۴ عامل مسببان اصلی موثر بر کمیت و کیفیت بازی جوانمردانه و فرهنگ جوانمردی در ورزش هستند و لذا با مرتفع ساختن آن ها می‌توان بازی های جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای کشور را ارتقا بخشید. اولین عامل را عدم اخلاق حرفه‌ای در ورزش تشکیل می‌دهد. بر کسی پوشیده نیست که هر گونه فعالیت‌هایی که به دید حرفه و شغل نگریسته شود، ملزومات و ویژگی های خاص خود را می‌طلبد و اخلاق حرفه‌ای یکی از این ملزومات است. اصول اخلاق حرفه‌ای دارای ارزش والایی است که رعایت آنها در سازمان ها و هنجارهای اجتماعی نقش آفرین است. به عنوان مثال، کارکنان سازمان ها با داشتن اخلاق حرفه‌ای و نیز ارزش ها و باورهای درست اخلاقی به این باور خواهند رسید که رشد فکری و شغلی شان در گرو داشتن اخلاق حرفه‌ای است. این موضوع در ورزش حرفه‌ای نیز صادق بوده و بیان کننده این واقعیت است که رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای در ورزش حرفه‌ای کشور می‌تواند تبعات مثبت زیادی از جمله ارتقای وضعیت بازی های جوانمردانه را به همراه داشته باشد. در این راستا، مواردی همچون بی انضباطی در بین ورزشکاران و مربیان، بی انضباطی در بین مدیران ورزشی، بی انضباطی در بین داوران، بی انضباطی در بین هواداران و تماشاگران، عدم وجود ایدئولوژی اخلاقی و زیر پا گذاشتن اصول اخلاقی مواردی هستند که می‌توان با تکیه بر آن ها و تلاش در جهت کاهش آن، گامی مثبت در جهت ارتقای اخلاق حرفه‌ای در ورزش و متعاقب آن، ارتقای وضعیت بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای کشور برداشت. بر این اساس، پیشنهاد می‌شود که با تدوین قوانین انضباطی ویژه و مهمتر از آن نظارت کامل و رسمی بر آن ها، زمینه های رعایت انضباط کاری در بین تمامی افراد مشارکت کننده

در ورزش حرفه‌ای رعایت شده و یک ایدئولوژی اخلاقی مثبت و مفید در ورزش کشور استقرار یابد. علاوه بر شاخص عدم اخلاق حرفه‌ای در ورزش، شاخص خطاهای اخلاقی نیز به عنوان دیگر عامل علی موثر بر بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای کشور شناسایی شد. در واقع به نظر می‌رسد در ورزش حرفه‌ای کشورمان، علاوه بر ضعیف بودن اخلاق حرفه ای، گاه خطاهای اخلاقی نیز مشاهده می‌شود که در قالب رفتارهای خارج از شئون، اهانت و تهمت زدن، رفتار تند و پرخاشگرانه، تشویق نامناسب و انجام حرکات غیرعادی بروز می‌یابد و از آنجا که ورزشکاران حرفه‌ای الگوی بسیاری از نوجوانان و جوانان کشور هستند، به نظر می‌رسد که این موضوع تاثیرات منفی بسیاری به دنبال داشته باشد. از سوی دیگر، بدون شک انجام اینگونه ها رفتارها می‌تواند بازی جوانمردانه را به سمت و سوی منفی و نادرستی هدایت نماید. لذا لازم است که در این رابطه نیز نظارت های مناسبی از سوی باشگاه ها و سازمان های متولی ورزش حرفه‌ای همچون سازمان لیگ فوتبال و ... انجام گیرد. علاوه بر این، دیگر عامل علی موثر بر بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای کشور را عدم تجانس فکری و فرهنگی تشکیل می‌دهد. این موضوع به ویژه در بخش هواداران ورزشی همواره مشکل ساز بوده است چرا که کشورمان از اقوام و مذاهب مختلفی تشکیل شده و اگرچه همه این اقوام در اتحاد و یکپارچگی کامل قرار دارند، اما حساسیت و هیجانات ورزشی گاه می‌تواند بر این ارزش ها موثر بوده و موجبات بروز رفتارهای ناپسند به ویژه علیه دیگر اقوام را در پی داشته باشد. به هر حال، عدم وجود علاقه مندی‌های مشترک، عدم وجود ارزش ها مشترک، عدم وجود باورهای مشترک، ویژگی‌های شخصیتی مختلف، اختلافات عقیدتی، طبقه اجتماعی، اختلافات هویتی و قومیتی، سطح تحصیلات و عدم تفکر همسان مولفه هایی هستند که می‌تواند این شاخص را دستخوش تغییر قرار دهند. بر این اساس، پیشنهاد می‌شود که نهادهای فرهنگی کشور به منظور تجانس هرچه بیشتر فکری و فرهنگی، از رسانه های جمعی به منظور تقویت ارزش ها و باورهای مشترک میان تمامی اقوام استفاده نموده و از میزان تعصبات و اختلافات قومی و فرهنگی کشور بکاهند تا بدین طریق، یکی دیگر از عوامل موثر بر بازی

جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای کشور در مسیری مثبت تعدیل گردد. در نهایت، یافته‌ها نشان داد که آخرین عامل و شاخص علی موثر بر بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای کشور را هنجارهای نامناسب تیمی تشکیل می‌دهد. در این راستا می‌توان بیان داشت که اگرچه ورزش حرفه‌ای کشور از بسیاری جهات رنگ و بوی ورزش حرفه‌ای را بخود گرفته است اما به نظر می‌رسد هنوز نارسایی‌هایی در این زمینه وجود دارد. مولفه‌هایی مانند افشای اطلاعات تیمی، اهمال کاری تیمی، غیبت در تمرینات و بی‌نظمی، تبعیض بین فردی، انتقادهای بی‌جای مربیان و هواداران و مدیران، دو دستگی در تیم و ابهام نقش در تیم نمونه‌هایی از این نارسایی‌ها هستند که جملگی به موضوع تیم و عملکرد تیمی در ورزش اشاره دارند. در واقع، به نظر می‌رسد که عوامل مشارکت‌کننده در ورزش حرفه‌ای همچون بازیکنان، مربیان، مدیران ورزشی و هواداران ورزشی نتوانسته‌اند خود را در قالب یک تیم منسجم تجسم نمایند چرا که موارد یاد شده در صورت عملکرد تیمی و یکپارچه افراد در قالب یک تیم کمتر مشاهده می‌شود. در واقع، در صورت قبول مسئولیت افراد در مقابل تیم متبوعشان، اصولاً تعهد و وفاداری به تیم مانع از بروز این موارد می‌شود. بنابراین، پیشنهاد می‌شود که مدیران ورزشی کشور با تمرکز بر هماهنگی و انسجام تیمی زمینه فعالیت‌های منسجم تیمی را فراهم نموده و با روش‌هایی همچون کارت هواداری و ...، مسئولیت‌پذیری هواداران و دیگر افراد را به باشگاه و تیم ارتقا بخشند.

نتایج کدگذاری داده‌ها به منظور شناسایی شرایط زمینه‌ای موثر بر توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران (سوال دوم) نشان داد که در این راستا ۴ کد انتخابی شامل رفتار غیر مولد، تعارض بین فردی، افول عملکرد تیمی و عدم رعایت انضباط در ورزش به عنوان شرایط زمینه‌ای بر توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران وجود دارد. در این راستا لازم به ذکر است که همواره برای بروز هر رفتاری (خواه مثبت و خواه منفی) وجود یک سری عوامل و شرایط زمینه‌ای در پس عوامل اصلی و علی‌مزید بر علت بوده و کمیت و کیفیت آن را تحت تاثیر قرار می‌دهند. یکی از این عوامل را رفتار غیر مولد تشکیل می‌دهد. متأسفانه در ورزش حرفه‌ای

کشورمان، همانطور که پیشتر نیز بیان شد، نارسایی‌هایی وجود دارد که به این حرفه و حوزه آسیب جدی وارد می‌سازد که یکی از آن‌ها را همین رفتار غیرمولد تشکیل می‌دهد. به نظر می‌رسد که در ورزش حرفه‌ای کشور، هنوز فرهنگ رفتارهای مولد و سازنده نتوانسته است به عنوان یک ارزش غالب در تمامی بدنه ورزش حکمفرما شود و لذا بعضاً نمودهایی از رفتارهای غیر مولد همچون مجادله و بگومگوهای بی‌ثمر، بدزبانی و زشت‌گویی، عدم احترام به تفاوت‌ها، سوء استفاده گری، استعمال دخانیات، سرزنش کردن، باندبازی، دست انداختن، بد زبانی و دشنام، کینه توزی و دشمنی، تحقیر و شماتت‌همدیگر و فساد اخلاقی در میان برخی از مشارکت‌کنندگان از جمله ورزشکاران، مربیان، مدیران ورزشی، هواداران و ... مشاهده می‌شود که این موضوع در صورت مهار نکردن، یقیناً می‌تواند صدمات جبران‌ناپذیری به ورزش حرفه‌ای کشور و نهایتاً ورزش ملی کشور وارد نماید. در این راستا، پیشنهاد می‌شود که کمیته اخلاق فدراسیون‌های ورزشی کشور با جدیت تمام در مقابل این گونه رفتارهای غیرمولد از جانب هر یک از افراد حقیقی و حقوقی مرتبط با ورزش حرفه‌ای ایستاده و با آن برخورد قاطع نمایند تا دیگر شاهد اینگونه رفتارها در ورزش حرفه‌ای کشورمان نباشیم. از طرفی دیگر، وجود تعارض بین فردی و بروز اختلافات بین فردی، مشاجره و دعوای لفظی، عدم مسئولیت‌پذیری، رفتار خصمانه، فضای مسموم و پریشانی و سردرگمی در بخش‌های مختلف ورزش حرفه‌ای اعم از بازیکنان، هواداران و ... نیز مزید بر علت شده و فضای ورزش حرفه‌ای را به سمت و سوی نامطلوبی پیش می‌برد که نهایتاً به ضرر ورزش کشور ختم می‌شود. لذا ضروری است که نهادهای حراستی و انضباطی مرتبط با ورزش حرفه‌ای همچون کمیته‌های انضباطی باشگاه‌های حرفه‌ای و فدراسیون‌های ورزشی به موضوع ورود نموده و از میزان این گونه رفتارها بکاهد تا فضای مثبتی بر روی ورزش کشور حاکم گردد.

دیگر عوامل و شرایط زمینه‌ای را افول عملکرد تیمی و عدم رعایت انضباط در ورزش تشکیل می‌دهند. در رابطه با شاخص افول عملکرد تیمی می‌توان بیان داشت که وجود و بروز مواردی همچون کاهش اعتماد تیمی، تحلیل رفتگی تیمی و فردی، عملکرد احساسی، کاهش توان فردی و عدم تمرکز در بازی زمینه کاهش رفتارهای جوانمردانه در

ورزش حرفه‌ای کشور را فراهم نموده است که لازم است با مدیریت مناسب باشگاه‌های ورزشی، زمینه ارتقای همکاری افراد در قالب یک تیم فراهم شده و نهایتاً فرهنگ رفتار جوانمردانه بر حوزه ورزش حرفه‌ای کشور حاکم گردد. همچنین، عدم رعایت انضباط در ورزش در قالب رفتارهایی مانند تقلب، بدقولی، تاخیر، غیبت، رفتارهای نامعقول، رفتارهای خشن، رفتارهای شرمسارکننده، رفتارهای تمسخرآمیز، رفتارهای انتقادآمیز و رفتارهای اهانت‌آمیز سبب شده که از میزان رفتارهای جوانمردانه در ورزش کشور کاسته شود در حالی که می‌توان با مدیریت مناسب اینگونه رفتارها توسط دستگاه‌ها و کمیته‌های مرتبط، از میزان آن‌ها کاست. بر این اساس، پیشنهاد می‌شود که کمیته‌های انضباطی فدراسیون‌های ورزشی و نیز بخش حراست باشگاه‌های ورزشی بر این گونه رفتارهای ناپسند نظارت کافی داشته باشند تا بتوانند مانع از بروز دوباره این رفتارها به ویژه از سوی بازیکنان باشگاه شوند.

نتایج کدگذاری داده‌ها به منظور شناسایی راهبردهای توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران (سوال چهارم) نشان داد که در این راستا ۱۸ کد انتخابی شامل مبارزه با دوپینگ، مسئولیت در ورزش، مبارزه با فساد اخلاقی در ورزش، وجدان کاری در ورزش، احترام به پیشکسوت، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، منش ورزشی، توجه به ارزش‌ها، منش پهلوانی، اخلاق ورزشکار مسلمان، رفتار ورزشی مطلوب، تعهد ورزشی، بازی منصفانه، ارزش‌های اجتماعی، بسترهای آموزشی، بکارگیری الگوهای بومی فرهنگ‌سازی، حمایت باشگاه و اطرافیان و ارزش‌های اخلاقی به عنوان راهبردهای توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران وجود دارد. با توجه به اینکه عوامل موثر بر بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای کشور مشخص شد، اکنون نیاز به راهبردهایی است تا با تبعیت از آن‌ها، زمینه رفع موانع و ارتقای هرچه بیشتر بازی جوانمردانه فراهم شود. از نظر متخصصین امر برای این منظور ۱۸ راهبرد فوق می‌تواند راهگشا باشند. اولین راهبرد مبارزه با دوپینگ است. امروزه، مشاهده می‌شود که میدان‌های مقدس ورزش آلوده به آفت‌هایی شده‌اند که بیشتر ماهیت ضد اخلاقی دارند؛ یعنی همان آفت‌هایی که ورزش داعیه مبارزه با آن‌ها را دارد. آفت‌هایی همچون رقابت غیرسالم،

غیرجوانمردانه و برخلاف قوانین و مقررات بازی جوانمردانه که امروز شعار محافل ورزشی است، آنچنان‌که باید توسط بعضی از ورزشکاران، مربیان و حتی مدیران و دست‌اندرکاران آن رعایت نمی‌شود و استفاده از داروها و مواد محرک، تسهیل‌کننده و نیروزا که بسیاری از آن‌ها برای سلامت تن و روان مضر هستند، در سطوح مختلف سنی و ورزشی در حال گسترش هستند (خیری، اسدی، فراهانی و گودرزی، ۱۳۹۱، ۳). بر این اساس پیشنهاد می‌شود که باشگاه‌های ورزشی با همکاری فدراسیون پزشکی-ورزشی برنامه‌هایی را جهت مبارزه با دوپینگ تدوین نمایند تا با استفاده از آن‌ها میزان احترام به اخلاق پزشکی ورزشی، احترام به سلامت روانی ورزشکاران، احترام به سلامت جسمانی ورزشکاران و احترام به عدالت و قانون را افزایش دهند. همچنین، دیگر راهبردها را مسئولیت در ورزش و نیز مسئولیت‌پذیری اجتماعی تشکیل می‌دهد. ورزش یک فعالیت اجتماعی است و شرکت در فعالیت‌های اجتماعی، راهی است که مربیان می‌توانند به کمک آن اهمیت مسئولیت‌های اجتماعی را در ورزشکاران تقویت نمایند (لامپکین و استوسکی، ۲۰۱۱)؛ یعنی، در اصل ورزش ماهیت اجتماعی دارد و به دلیل همین، فرصت مناسبی برای توسعه مسئولیت‌های اجتماعی و اقداماتی مثل کمک کردن به رقیب یا حریف آسیب دیده یا حمایت از هم تیمی که بازی ضعیفی از خود ارائه داده، می‌باشد. در عین حال و درست به دلیل همین ماهیت اجتماعی بودن، ورزش زمینه‌ای بالقوه برای ظهور تقلب، دروغگویی، تهدید و آسیب رساندن به رقیبان و به‌طور خلاصه درگیر شدن در رفتاری می‌شود که برای دیگران نتایج منفی و زیانباری به همراه دارد (فدراسیون ملی انجمن دبیرستان‌های کشور، ۲۰۰۸). لذا ضروری به نظر می‌رسد که باشگاه‌های ورزشی و سایر سازمان‌های ورزشی با تدوین قوانین و مقررات ویژه در زمینه مسئولیت‌پذیری افراد، موجبات ارتقای مسئولیت‌پذیری آنان و مراقبت از ورزشکاران، عدم کوتاهی از مسئولیت، جبران خسارت، حمایت از منافع تیم و منافع رقبای، رعایت منشورهای اخلاقی و ... را فراهم نمایند.

دیگر راهبرد توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای کشور را مبارزه با فساد اخلاقی در ورزش تشکیل می‌دهد. هرچند مفهوم اخلاق اغلب مفهومی شناخته شده است اما

یکی از زمینه‌های ویژه‌ای که در آن اهمیت و ارزش اخلاق نمود خاصی پیدا می‌کند، ورزش است (ویلیام جی و همکاران، ۱۳۸۷). اخلاق ورزشی دربردارنده این است که ورزشکار تمایل دارد چگونه و با چه پیش‌زمینه‌هایی در میادین ورزشی شرکت کند (والراند و لوزیر، ۱۹۹۴، ۲۳۱). در جامعه ورزش، مسئله اخلاق ورزشی در ورزش کشور به عنوان امری ضروری مطرح است و مشکلات اخلاقی شماری از ورزشکاران در نزد مدیران ورزش کشور به یکی از معضلات فرهنگی تبدیل شده است (خدایی، ۲۰۰۶، به نقل از حجی‌پور، ۱۳۹۱، ۳۸۷). در این راستا، لازم است با اجرای قوانین سخت‌گیرانه به ویژه در مواردی همچون تبانی در نتیجه بازی، شرط بندی، دلالتی در ورزش، تبانی در خرید و فروش بازیکنان و باند بازی در ورزش، مبارزه با فساد اخلاقی در ورزش کشور به ویژه در حوزه ورزش حرفه‌ای صورت پذیرد. همچنین، با تاکید بر رفتار ورزشی مطلوب، بسترهای لازم برای احترام به قوانین و مقررات، گفتار مطلوب، کردار مطلوب، همکاری و کار تیمی و احترام به قواعد بازی فراهم گردد. بدین منظور، استفاده از راهبرد اخلاق ورزشکار مسلمان می‌تواند بسیار کارگشا باشد. با توجه به سفارشات و آموزه های اسلام، اخلاق مناسب برای انسان تعریف شده است که این اخلاق نیکو را می‌توان به فعالیت های ورزشی نیز تعمیم داد. لذا پیشنهاد می‌شود که مدیران ورزشی با تاکید بر اخلاق نیکوی مسلمانی و ارائه پاداش و تنبیهات لازم، زمینه ارتقای عدالت در ورزش، ادب در برابر حریفان، حمایت از مظلومین، رقابت جویی سالم، مبارزه با خواهش های نفسانی، تقوا، عمل صالح، عفو و گذشت و ... را در فضای ورزش کشور توسعه بخشند.

وجدان کاری در ورزش، منش ورزشی، منش پهلوانی و احترام به پیشکسوتان نیز دیگر راهبردهای توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای کشور را تشکیل می‌دهند. تا به امروز سه دیدگاه نظری برای درک هرچه بهتر گرایش به منش ورزشی وجود دارند. اولین دیدگاه نظریه شناختی - اجتماعی بندورا (۱۹۸۶) است که بیان می‌کند الگوها و تشویق‌های ارائه‌شده تعیین‌کننده باورهای افراد ورزشکار درباره رفتارهای بهنجار و نابهنجار در محیط‌های ورزشی هستند. هان (۱۹۸۳) رویکرد دیگری را ارائه کرد که مضامینی از مدل رشدی - ساختاری به ویژه ظرفیت

شخص را در پذیرش توافقی‌های انجام‌شده در مسائل اخلاقی را دربرمی‌گیرد. والراند و لوزیر (۱۹۹۴) دیدگاه روانی - اجتماعی را که سومین دیدگاه نظری درباره اخلاق ورزشی است، ارائه کرده‌اند. از طرف دیگر، رفتارهای جوانمردانه یا منش پهلوانی، به‌طور کامل رفتار ورزشی را منعکس می‌نمایند و از رفتارهای ساده اعضای تیم، حریف، داور یا تماشاچی تا موقعیت های پیچیده ای مثل کمک به حریف افتاده بر زمین، قبول اشتباه، وفاداری و غیره را شامل می‌شود (ورنیکا، ۲۰۱۰). رفتارهای پهلوانی صفاتی از قبیل صداقت و راستگویی، اخلاص در عمل، شکر و یاد خدا، سخاوت و بخشنده‌گی، عشق به میهن، رعایت احترام به پرچم و سرود ملی و دیگر قهرمانان تفاخر ملی، ایثار مال و جان، شرافت و عزت ملی، شجاعت و اقتدار و توکل به خدا در برد و باخت را در برمی‌گیرد (سروستانی، ۱۳۷۴، به نقل از طالبیان‌نیا). رفتارهای جوانمردانه و پهلوانی ریشه در فرهنگ و تاریخ مردم کشورمان دارد و از نیاکان ما به ارث گذاشته شده است؛ چنان که حتی کلمه پهلوان از تاریخ ایران باستان به ادبیات انگلیسی راه یافته است. بر این اساس، پیشنهاد می‌شود که مدیران و دست‌اندرکاران ورزش کشور با همکاری سایر نهادهای اجتماعی و ورزشی بسترهای لازم برای ارتقای این نوع رفتارهای ورزشی و منش پهلوانی را با کمک فن‌آوری‌های تبلیغاتی و رسانه‌ای در میان ورزشکاران توسعه دهند تا بتوان به بروز رفتارهای مناسبی همچون تعهد به تیم و قرارداد، احترام به روابط اجتماعی و قوانین، احترام به مسئولین، مربیان و حریفان، مبارزه با زورگویی و گرفتن حق ستم‌دیده، گذشت و بخشش و شرکت در کارهای خیرخواهانه و در نهایت، تجلیل از پیشکسوتان، معرفی پیشکسوتان به نسل آینده و استفاده از تجربیات آنان دست یافت.

نتیجه گیری

در نهایت مدل پارادایمی توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران مبتنی بر شرایط علی، شرایط زمینه‌ای، راهبردهای توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای ایران طراحی و تدوین شد تا با تبعیت از این مدل، مدیران و سایر دست‌اندرکاران ورزش کشور بتوانند با توجه ویژه به مقولات و شاخص های بیان شده در مدل، زمینه‌ها و

- of sport in providing peace conditions among governments. Quarterly journal of international political research, Islamic Azad University of Shahreza Branch.; 7(22): 149-179. (Persian).
6. Anagnostopoulos C, Byerts T, Shilbury D. (2014). Corporate social responsibility in professional team sport organizations: Towards a theory of decision-making". European Sport Management Quarterly. 14(3): 259-281.
 7. Anavarolkholi, A. (2002). Community sports. Tehran: The Islamic Studies Foundation of Ghods Razavi Province and the Organization for the Study and Compilation of Humanities Books of Universities (samt); (Persian).
 8. Andersson, E. (2020). Parent-created educational practices and conditions for players' political socialisation in competitive youth games: A player perspective on parents' behaviour in grassroots soccer. Sport, Education and Society, 25(4), 436-448. <https://doi.org/13573322,2019,1601621/10,1080>
 9. Andrews, D. L., Jackson, S.J. (2013). Sport stars: The cultural politics of sporting celebrity. Research Annual. (2013); 5: 107-122.
 10. Annisette, L.E. & K.D. Lafreniere (2016). A Test of the Shallowing Hypothesis, Personality and Individual Differences. Social Media, Texting and Personality.
 11. Azadi, M. (2006). Sustainable Sport Management, (David Chernushenko, Anna Van der Kamp & David Stubbs). Tehran: National Olympic Committee of Islamic Republic of IRAN. (Persian).
 12. Azizi Yahaya Gooh Mo Lee, Halimah Ma'alip, Dayang Ku Zainab Pg Hj Tuah, Zeliha Mohammad Ali, Kamariah Hj Kasah, Zarifa Binti Mohd Sis. (2015), The Impact of Social Networking on Behavior Development among Secondary School Students, Springer International Publishing Switzerland 2015 S. Phon-Amnuaisuk and T.-W. Au (eds.), Computational Intelligence in Information Systems, Advances in Intelligent Systems and Computing 331, DOI: 10.1007/978-3-319-13153-5_19
 13. Babaei, R. (2012). Political Capabilities in Bourdieu's sociological theory: Production of political theory. Politic Quarterly, 41(3), 39-56. (Persian).
 14. Bakhshande, H. (2015). The Impact of Club Social Responsibility on Team Identity in the Iranian Football League. Journal of Sport Management Studies, Volume 7, Issue 29, pp. 192-175. (Persian)
 15. Barbu, Razvan. Cracum, Liviu. (2012). Considerations on managerial ethics in sports organizations, Management & Marketing, volume X, issue 1: 59-68

بسترهای ارتقای بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای کشور را مهیا سازند. همچنین، تحلیل کمی داده‌ها نیز موید مدل ارائه شده بوده و نشان از اعتبار و پایایی مدل به دست آمده در بخش کیفی بود. اهمیت مدل ارائه شده در این است که مدل به دست آمده شامل چکیده‌ای مفید و ارزشمند از یافته‌های تحقیق بوده و به سادگی می‌تواند مورد استفاده مدیران و کارکنان سازمان‌های مرتبط با ورزش و فرهنگ کشور قرار گیرد چرا که در یک طرح ساده تمامی عوامل موثر بر توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای کشور را به نمایش گذاشته و لذا مدیران و کارکنان این سازمان‌ها می‌توانند دریابند که برای پیاده سازی برنامه‌های توسعه بازی جوانمردانه، بایستی چه موارد و عواملی را مد نظر قرار دهند. همچنین، راهبردهای و فعالیتهای لازم برای دستیابی به این مهم و نیز پیامدهای احتمالی پیاده سازی این راهبردها را به روشنی نشان می‌دهد که این امر با توجه به پیامدهای مثبت و انگیزاننده‌ای که دارد می‌تواند موجب افزایش رغبت دست اندرکاران امر به پیاده سازی این راهبردها در جهت توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای کشور گردد. با این اوصاف، پیشنهاد می‌شود که تمامی مدیران سازمان‌های ورزشی و فرهنگی کشور، مدل به دست آمده را به عنوان نقشه راهنمای کامل و جامعی در راستای توسعه بازی جوانمردانه در ورزش حرفه‌ای کشور مورد استفاده قرار داده و بدین طریق، بسترهای لازم جهت ارتقای این مهم را مهیا نمایند.

منابع

1. Afroozeh, M. S., Mozaffari, A. M., Aghaee, N., & Saffari, M. (2017). Codification of social responsibility strategies for football clubs of Iran's Primer League. Sport Management Studies, 9(43), 199-216 (Persian).
2. Alan. C.T. Jeltveit, 1999 ethics and values in psychology, routledge
3. Albdour AA, Altarawneh II. (2012). Corporate social responsibility and employee engagement in Jordan. International Journal of Business and Management. 7(16): 89-105.
4. Aljaloud, S. O., Khoshhal, K. I., Al-Ghaiheb, A. A., Konbaz, M. S., & Almasaed, A. A. (2020). The prevalence of doping among Saudi athletes: Results from the National Anti-Doping Program. Journal of Taibah University Medical Sciences, 15(1), 19-24.
5. Altiami, Nia R., Mohammadi Aziz Abadi, M. (2015). The consequential and accelerated role

16. Barez, A. (2008). Sport as a school of life: The mental and physical characteristics, developmental objectives and coaching methods of youth sports. International Labour Organization Report. Geneva: ILO.
17. Bateman, H., McAdam, K., & Sargeant, H. (2006). Dictionary of Sport and Exercise Science. London: A&C Black
18. Bredemeier BL, Shields DL. Sports and character development. President's Council on Physical Fitness & Sports Research Digest. 2006; 7(1): 1-8.
19. Brown M.E, Trevino L.K, Harrison D. (2005). Ethical leadership: A social learning perspective for construct development and testing. Organizational Behavior and Human Decision Processes; 97: 117 – 134.
20. Caitlin, E., Loprinzi, K., Darrell, R., & Schroeder, A. (2016). Stress Management and Resilience Training (SMART) Program to Decrease Stress and Enhance Resilience among Breast Cancer Survivors: A Pilot Randomized Clinical Trial. Clinical Breast Cancer, 11(6), 364-368.
21. Carmelo practices on organizational performance: evidence from Eco-Responsible Spanish firms. Journal of Cleaner Production, (2015), 23: 1-15. R, Eduardo G, Juan G, Cegarra N. The influence of corporate social responsibility
22. Caswell, S.V., Gould, T.E. (2008). Individual moral philosophies and ethical-decision making of undergraduate athletic training education students and educators, J Athl Train, 43: 205-214.
23. Choi, R. (2007). Who Is the Celebrity in Advertising? Understanding Dimensions of Celebrity Images. The Journal of Popular Culture; 40(2): 304-324.
24. Cortsen, K. (2013). Annika Sörenstam—a hybrid personal sports brand. Sport, Business and Management. An International Journal 3(1): 37-62.
25. Dannel, H. boyle, R, 1996 “A semiotics of violent actuality encoding football behaviour during euro 92” leisure study. Vol 15. pp: 31-48.
26. De Bosscher, V., De Knop, P., Van Bottenburg, M., & Shibli, S. (2013). A conceptual framework for omparati sport policy factors leading to international success. European Sport Management Quarterly, 6, 185-215.